

KÚRIA

Bfv. II. 1586/2012/14. szám

A Kúria Budapesten, a 2013. május 23. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s é t:

A garázdaság vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pesti Központi Kerületi Bíróság 30.B.29.193/2009/26. számú ítéletét, illetőleg a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság 28.Bf.10.766/2011/32. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálat során felmerült 9000,- (kilencezer) forint büntügyi költséget az állam viseli.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2011. augusztus 21. napján megtartott tárgyaláson kihirdetett 30.B.29193/2009/26. számú ítéletében a terhelt bűnösségét garázdaság vétségében [Btk. 271. § (1) bekezdés] állapította meg, amiért őt 1 év időtartamra próbára bocsátotta. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről, kötelezte a terheltet büntügyi költség megfizetésére.

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2012. szeptember 21. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott 28.Bf.10766/2011/32. számú ítéletével a kerületi bíróság ítéletét annyiban megváltoztatta, hogy a terheltet - próbára bocsátás helyett - megrovásban részesítette. Helyesbítette az elkobzásra vonatkozó rendelkezést és a terheltet terhelő büntügyi költség összegét. Egyebekben az első fokú ítéletet helybenhagyta.

A kerületi bíróság által megállapított és a Fővárosi Törvényszék által pontosított, kiegészített tényállás szerint a terhelt 2008. április 4. napján 7 óra 20 perc körüli időben a társasház lépcsőházában számon kérte az ott a társasház közös képviselőjének megbízásából és lomtalanítás elvégzése céljából jogszerűen

tartózkodó K

M-t, illetve a szintén jelenlévő, azonban az eljárás során ismeretlenül maradt személyt, majd felszólította őket, hogy a lomokat - amelyek az ő saját tulajdonát képezik - hátrahagyva távozzanak az épületből. A terhelt indulatos és agresszív fellépése nyomán K M és az ismeretlenül maradt személy távoztak a képcsőházból, amikor a pincéből a lépcsőházba érkezett a szintén a lomtalanítás végrehajtásával megbízott Cs E. A terhelt Cs E-t is számon kérte indulatos hangnemben, majd a köztük kialakult szóváltás közben őt lökdösni kezdte, kettejük között kisebb dulakodás alakult ki, amelynek során a terhelt - pontosan meg nem határozható okból - a földre esett, fejét megütötte, aminek hatására rövid időre elvesztette az eszméletét. Ezt követően Cs E a kaput kinyitotta és az utcán tartózkodó K M-t és a eljárás során ismeretlenül maradt személyt behívta, hogy segítsék a terheltet a lakásához vinni. K M, illetve az ismeretlenül maradt személy megpróbálták a terheltet az udvarra bevinni, a hintaágyra fektetni, azonban a terhelt hirtelen visszanyerve az eszméletét felpattant, tovább folytatta a kiabálást és a szitkozódást, majd beszaladt a lakásba a gázfegyveréért, miközben azt kiabálta: „megöllek benneteket”.

Miután a terhelt magához vette a fenti gázpisztolyát „agyonlőlek” kiáltozással az udvarra szaladt a másik három személy felé, akik addigra már elmentek az épületből. A terhelt az üvöltözése során egy alkalommal a gázfegyvert használva a levegőbe lőtt.

A terhelt azon cselekményét, hogy a zárt lépcsőház pincelejárójában Cs E-t indulatos hangnemben számon kérte, majd a köztük kialakult szóváltást követően lökdösni kezdte, a házban lakók közül Z T-né észlelte. A terhelt ezen magatartása alkalmas volt arra, hogy másokban megbotránkozást, riadalmat keltsen.

A terhelt a cselekménye elkövetésének idején súlyos fokú személyiségzavarban szenvedett, amely közepes mértékben korlátozta a cselekménye társadalomra veszélyességének felismerésében, illetőleg e felismerésnek megfelelő magatartás tanúsításában.

A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a terhelt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt, melyben az eljáró bíróságok részéről törvénysértéseket sérelmezett. Hivatkozott az eljáró bíróságok elfogultságára és a bizonyítékok értékelését támadva vitatta a terhén megállapítottak helyességét. Nem tartotta megfelelőnek a bizonyítékok felderítését, kifogásolta a rendelkezésre álló bizonyítékok értékelését, állította, hogy ő volt akit megtámadtak, és kizárólag védekezésként cselekedett. Riasztópisztolya elkobzását jogellenesnek tartotta.

A Legfőbb Ügyészség BF.3251/2012. számú átiratában a terhelt felülvizsgálati indítványát a törvényben kizártnak tartotta. Utalt arra, hogy az eljárás során a terhelt elfogultsági kifogását

elbírálták, ekként a felülvizsgálati eljárásban elfogultságra nem hivatkozhat, ugyanakkor az irányadó tényállásban rögzítettek vitatása az elkobzás tényalapjának kétségsbevonása a felülvizsgálati eljárásban tilalmazott körbe esik.

A terhelt a legfőbb ügyészi átiratban foglaltakra tett észrevételében korábbi álláspontját fenntartotta.

A Kúria nyilvános ülésén a terhelt védője felszólalásában a terhelt felülvizsgálati indítványát fenntartotta. Utalt arra, hogy a felülvizsgálati eljárásban érvényesülő tényálláshoz kötöttség miatt a terhelt egyes felvetései ugyan nem értékelhetők, de az indítvány a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltak alapján eredményre vezethet, mivel terhelt cselekményének kihívó közösségellenessége és erőszakossága megkérdőjelezhető. Erre tekintettel a terhelt felmentését indítványozta.

A legfőbb ügyész képviselője felszólalásában az átiratukban foglaltakat fenntartva a terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványt teljes egészében a törvényben kizártnak tartotta, ugyanakkor utalt arra, hogy a védő által kiterjesztett indítvány érdemi felülvizsgálatot tesz szükségessé, e körben azonban az indítványt nem tartotta megalapozottnak. Az irányadó tényállásban foglaltak alapján a terhelt cselekményének kihívó közösségellenessége és erőszakossága is megállapítható, a garázdaság bűncselekményének valamennyi tényállási eleme így megvalósult, ezért a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatok hatályában fenntartását indítványozta.

A terhelt felszólalásában továbbra is a tényállás megállapításának a mikéntjét vitatta, és arra hivatkozott, hogy a meghallgatott tanúk hamis tartalmú vallomást tettek.

A Kúria a terheltnek a védője által kiterjesztett felülvizsgálati indítványa alapján eljárva a Be. 423. § (4) és (5) bekezdése értelmében a felülvizsgálati indítványban megjelölt okokból, illetve a hivatalból vizsgálandó, a Be. 416. § (1) bekezdés c) pontjában megjelölt eljárásjogi okokból bírálta felül a támadott határozatot. A Kúria előjáróban rögzíti, hogy az említett körbe eső eljárási szabálysértést nem észlelt.

A terhelt felülvizsgálati indítványában foglaltakat megvizsgálva a Kúria egyetlen kivétellel egyetértett a Legfőbb Ügyészség álláspontjával abban, hogy a terhelt által megfogalmazottak érdemi felülvizsgálatot nem tesznek lehetővé, mivel az eljárási törvény ennek lehetőségét kizárja. Nem tartozik viszont e körbe az elkobzás törvénysértő voltára hivatkozás, mivel a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja szerint felülvizsgálati ok, ha a büntetőjog valamely szabályának megsértése miatt törvénysértő intézkedést alkalmaztak. Ez utóbbi hivatkozás miatt került sor egyébként az ügyben nyilvános ülés kitűzésére.

A terheltnek az elkobzás kérdéskörén kívül eső felülvizsgálati hivatkozásai érdemben valóban nem vizsgálhatók. A terhelt ugyanis e körben mindvégig az eljárási bíróságok bizonyítékokat értékelő tevékenységét támadta, és a tényállás megállapításának mikéntjét kifogásolta. A Be. 423. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében azonban a felülvizsgálati eljárásban erre törvényes lehetőség nincs, mivel az itt írtak szerint a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, a felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslati jellegéből fakadó e szabályozás kizárja annak lehetőségét, hogy a Kúria a tényállást támadó érvelés értékelésébe bocsátkozzon, a Be. 416. § (1) bekezdés a) és b) pontjaiban megjelölt jogkérdések elbírálásakor kötelezően a jogerős

határozatban rögzített tényállásból kell kiindulnia. Ezen alapulóan tehát a terheltnek az írásban benyújtott felülvizsgálati indítványában a tényállást támadó részekkel érdemben nem foglalkozhatott.

A felülvizsgálati indítvány védő általi kiterjesztésére figyelemmel viszont a Kúriának a Be. 416. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakra figyelemmel vizsgálnia kellett, hogy az eljáró bíróságok a terhelt bűnösségét a büntető anyagi jog szabályaival egyezően állapították-e meg, vagyis, hogy a terhelt magatartása alkalmas-e a Btk. 271. § (1) bekezdésében meghatározott garázdaság bűncselekménye megállapítására. E körben a Kúria - a védő felvetésével szemben - maradéktalanul egyetértett a jogerős határozatban rögzítettekkel abban, hogy a terhelt magatartásának kihívó közösségellenessége és erőszakossága egyértelműen megállapítható, ezért a bűncselekmény megvalósult. A terhelt részéről a felelősségre vonás módja indulatos hangoskodása, a sértett lökdösése, a „megöllek benneteket” és „agyonlőlek” kifejezések használata, a gáz riasztó pisztolyának elsütése összességében a kihívó közösségellenesség megállapítását a jogerős határozatban írtak szerint megalapozza, és a terhelt magatartása egyben erőszakosnak is minősül az általa alkalmazott lökdösésre tekintettel, mivel e körben helyesen mutatott rá a legfőbb ügyész képviselője arra, hogy a garázdaság szempontjából más testének támadó jellegű megérintése erőszakos magatartásnak tekintendő.

A terhelt magatartása ebből következően - és itt helyesíteni szükséges a másodfokú bíróság által adott jogi indokolást - egységesen garázdaság bűncselekményeként értékelendő. A tényállásban leírtak egyetlen eseménysor részei a természetes egységen belüli részmozzanatok másodfokú ítélet szerinti felbontására a kihívó közösségellenesség és az erőszakosság szempontjából nem kerülhet sor. A két tényállási elem együttes fennállásának vizsgálatára a teljes tevékenységsor szempontjából végzendő el, és a kihívó közösségellenesség, valamint az erőszakosság megvalósulására figyelemmel a terhelt teljes tevékenysége a garázdaság vétsége körén belül értékelendő.

E megállapításra tekintettel a terhelt tulajdonát képező gázriasztó pisztoly és tartozékai a bűncselekmény elkövetése eszközének tekintetendő, ekként elkobásuk alapja a Btk. 77. § (1) bekezdésének a) pontja az első fokú ítéletben rögzítettek szerint. [Itt szükséges rámutatni arra, hogy a másodfokú ítéletben megjelöltek az elkobzás alkalmazására nem is lett volna lehetőség, mivel a hivatkozott 2004. évi XXIV. törvény 3. § (1) bekezdés d) pontja szerinti szabályozás a cselekmény elkövetésekor vagyis 2008. áprilisában még nem volt hatályban, a d) pontot a 2012. évi XIII. törvény 3 § (3) bekezdésében eszközölt módosítás 2012. május 1-jétől iktatta be.]

A kifejtettek alapján a Kúria a terhelt által benyújtott és a védője által kiterjesztett felülvizsgálati indítványt törvényben ki nem zárt részében alaptalannak találta, ezért a felülvizsgálati indítvánnyal támadott határozatot a Be. 426. §-a alapján hatályában fenntartotta.

A kirendelt védő felülvizsgálati eljárásbeli közreműködésével felmerült bűnügyi költséget a Be. 429. § (1) bekezdése értelmében az állam viseli.

A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3.§-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. §-a (4) bekezdésének a b) pontja zárja ki.

A Be. 418.§-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421.§-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon

jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival, azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2013. május 23.

Dr. Molnár Gábor Miklós s.k. a tanács elnöke, Dr. Kiss Sándor s.k. előadó bíró, Lászlóné Dr. Verebélyi Edina s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

*bíróági ügyintéző
NYM*